

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

N

Ø

R

R

E

I

NR. 7 - 1974 - 66. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

At ynkes

Jesus sagde: »Jeg ynkes inderligt over folkeskaren!«

Ordet ynkes er ved at blive glemt i vort sprog. Det erstattes af ordene »jeg har ondt af«, og så forstår vi det allesammen.

Men hvad ynkes man over i vor tid – hvad har man ondt af? – Er det missekatten, der sidder ude i regnen og ikke kan komme ind i huset – eller fugleungen, der er faldet ud af reden og ligger og gisper efter vejret på brolægningen?

Eller er det de mange millioner sultende og lidende mennesker i de farvedes verden? Vi får dem at se i fjernsynet og giver dem nu og da lidt af vor overflod, når Folkekirkens Nødhjælp banker kraftigt på vor dør.

Jesu ynke over folkeskaren hin dag var tanken om, at sulten skulle plage dem ude i ørkenen. Og det var desuden tanken om, hvorledes det skulle gå dem siden hen. Jesus så, at de savnede én, der kunne hjælpe dem gennem liv og død, så deres hele liv kunne lykkes. – Vi har også brug for sådan en hjælp, så vort liv kan lykkes. Og hjælpen hedder Jesus, også i dag.

Juli- og august-bladene slås sammen til eet blad

Vi fik et brev fra postvæsenet. Dette brev meddelte, at bladportoen var steget fra 52 øre til 107 øre pr. kvartal. Med andre ord: Årsportoen stiger fra 4–5000 kr. til over 10.000 kr.

Vi håber, at gamle elever forstår vor afgørelse. Vi må tage sagen op til behandling ved repræsentantmødet i september.

Ths. M.

Smid træskoene - og gå ind i åndslivet!

Kommentar af Gustaf Bengtsson

Nedenstående er skrevet af forstander Bengtsson, Lollands Højskole, og trykt i Højskolebladet nr. 25, 1974. – Kommentarer er overflødige fra min side, men andre mener nok noget andet. – Mit råd: *Tænk over det.* Ths.

For at lægge det lige frem og på rugbrød: det er en ulidelig plage med denne træskoromantik på højskoler og ungdomsskoler. Elever og kursister møvser i titusindvis op og ned ad trapper, rundt på smukke gulve, ud i vinterpløren og ind igen på store, uforskammede træsko. Og enten er der hvidt under dem, og så larmer de som bare Helgoland, eller også er der cykelgummi under dem, og så sviner de ud over alle bredder med lange, sorte streger. Ned på knæ med dem, der skal gøre rent, ned og gnide med kemiske væsker eller slibe med ståluld. Og faktisk er de, der skal ned på knæ, også en slags mennesker, hvis arbejde burde respekteres.

Træsko er for tiden næsten altid virkelighedsflugt. Og det får ikke hjælpe, at det i mange tilfælde er højskolelærere, der går i spidsen for disse løjer og langkål. Folk, hvis væsentligste bidrag til udviklingen er at gå i murertøj, være sakseforskrækkede og dundre rundt på træsko. Efter hvad man hører, skal motivet til træskoromantikken være ønsket om at demonstrere »forenklet levevis«. Sludder og vrøvl med de træskopriser, vi har nu, og så akademikergagerne, vi får. Man forklarer mig, at det er en måde, hvorpå man udtrykker »solidaritet med arbejderne«. Snikke-snak igen. Det er de samme folk, der ikke underviser eleverne, men »kører« et fag. Folk, der ikke arbejder med eleverne i en studiekreds, men »kører« en studiekreds. Nå ja, sproget har jo allerede røbet, hvad der gemmer sig i folk, der »kø-

rer« med levende mennesker. Arbejderne smider, som de fornuftige mennesker de er, træskoene, når de skal ind i stuerne, når de skal på skole, eller når de skal i kirke, så solidaritet med arbejderne ved at sætte træklumper under fødderne er virkelighedsflugt ligesom bulehatten og slængkappen tidligere var det, når man ville gælde for at være kunstnerisk.

Hvad behager? Om træsko da ikke er sunde at gå i?

Naturligvis er de *ikke* det. Det har den almue, som moderne, kulturfjendtlige primitivister skilter solidaritet med, vidst i mange hundrede år. Når den snittede træklumper til at gå på, gjorde den det af ren og skær nød. Folk har altid vidst, at træsko var stive og ikke støttede foden. Naturfolk går i skind eller på bare ben. Træklodserne blokerer det naturlige samarbejde mellem fodens muskler og sener, og især hindrer de fodens smidige drejning i afsættet. Folk krummer tær i træklumperne og får spændte bevægelser, der kan forplante sig opad i knæ og videre op i lænderne. Se på gamle folk, der har været så uheldige at måtte gå i træsko hele livet. De vralter – ofte med en hånd støttet mod lænden. Man har altid vidst, at ensidigt brug af træklodserne kunne føre til kalveknæethed, overstrakte knæ, hovedpiner og platfod i forfoden.

Træsko kan naturligvis være udmærkede, hvis man skal *stå* og træde en spade ned i jorden, *stå* på den kolde stenbro og sælge aviser, *stå* på et isnende cementgulv og passe en maskine. Men at baldre rundt indendørs i centralvarme på gulvtæpper og parketgulve i træsko, det er uhensigtsmæssigt pjank, revolutionsromantik. At flappe rundt i »sandhedssandaler« og stritte med benene for at beholde sandhederne på, er virkelighedsflugt i et samfund, hvor man kan få lette og smidige sko. At lade sig narre af, at folk, der *først* har fået deres fødder ødelagt af forkerte sko, påstår, at træsko er sunderne – altså at lade sig narre til at tro, at så er træsko

også sunderne for unge, stærke og normale fødder, det er at have deponeret sin sunde fornuft, inden man gav sig til at tænke.

Højeste mode?

Ja, naturligvis. Det har træskofabrikanternes reklamekonsulenter da ordnet. Hvis hønseavlens reklamekonsulenter til næste år får slået fast, at det er højeste mode og *sundt* at gå med en rugehøne og tolv æg på hovedet, så er der da også folk, der finder ud af, at de sandelig ikke er modeslaver. Nej, de gør det da kun for sundhedens skyld – eller for at være solidariske med hønseavlerne.

Det er en pædagogisk gerning at løse folk ud af modeslaveri og virkelighedsflugt.

Kære alle på Nr. Nissum Højskole

Nu vil jeg lige sende en lille hilsen til jer. Jeg har tænkt meget på jer, især denne sommer, det var jo i år, jeg havde 10 års jubilæum. Sidste år lovede jeg mig selv, at næste år skulle jeg til elevfesten, men det blev det altså ikke. Jeg er nemlig blevet mor for fjerde gang, til endnu en lille pige, og hun var for lille at rejse fra.

Hun er nu 4 mdr. og er simpelthen verdens dejligste, hun bliver rigtig godt forkælet – både af sine tre søstre og af sin far (og af sin mor).

Engang imellem kan jeg slet ikke forstå, at jeg er mor til fire dejlige piger, det er som om jeg ikke altid slår til, synes jeg selv. De bliver jo større og stiller større krav, men jeg håber, jeg vokser med opgaven.

Jeg er meget glad og tilfreds i rollen som mor og hustru, jeg befinder mig godt herhjemme, savner ikke at komme ud og arbejde, men i den retning er jeg jo nok lidt gammeldags.

Når jeg sidder med min lille pige og hun er mæt og tilfreds, så kan jeg ikke lade være

med at tænke på, hvor mange børn der sulter og lider nød, savner en far eller mor. Det burde være ethvert lille barns ret at være mæt og glad. Tit er det jo de voksne, der kludrer i det, og hvem betaler prisen? Det gør børnene.

Men det var slet ikke alt det, jeg ville skrive om, men engang imellem synes jeg, at jeg er blevet så meget givet, at jeg godt kunne dele med andre.

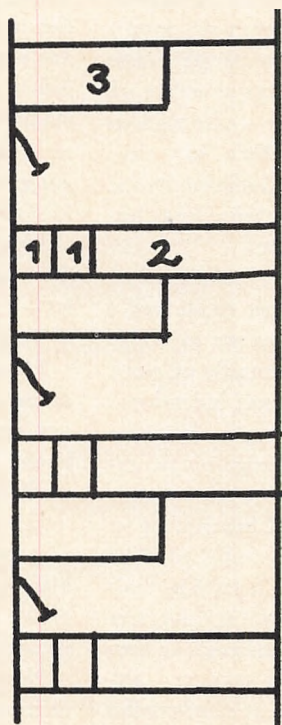
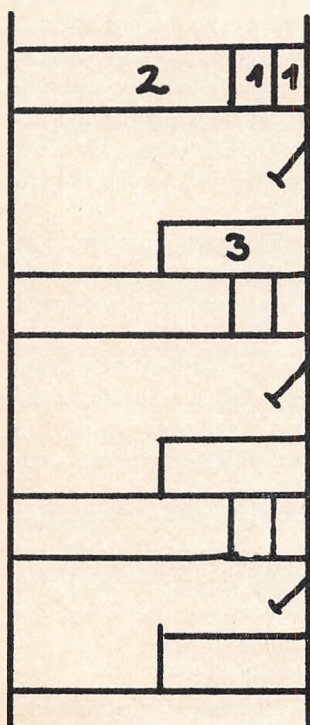
Jeg ville faktisk spørge, om der mon bliver et elevstævne i København til efteråret, jeg læste nemlig i elevbladet, at det skulle planlægges nu, så synes jeg det var en god idé, at der blev et herovre. Jeg lover at komme, men der er måske ikke så mange herovre mere, jeg ved det ikke?

Men på forhåbentligt gensyn til efteråret.

Med de bedste hilsener fra en sommerelev 1964.

Højskolekursus

der begynder 15. august, har nu så mange tilmeldinger, at vi igen tør anbefale jer at sende os navne på unge, der er interesseret i et højskoleophold. Det er jo sådan, at 3-4 elever flere ville være af stor betydning – ja, endog af afgørende betydning. Ths. M.

Værelserne
efter reparationen

1. Fast skab
2. Skrivebord
3. Etageseng
4. Elevgang

Sommerferie

- på en anden måde

Sommerferie – et sammensat ord. En årstid og en periode i menneskets tilværelse, der strækker sig over længere eller kortere tid hvert år.

På en anden måde. Hentyder til, at sommerferien benyttes meget forskelligt. Nogle dovner, andre daser. Nogle læser, andre skriver. Nogle rejser ud til fremmede lande, andre oplever, at Danmark stadig har så mange skønne steder, at de aldrig oplever dem alle.

Men sommerferie på en skole er noget andet. Her sker der også noget. Den ligner ikke sig selv i ferietiden. Tro nu ikke, at dette ligger i, at den til hverdag er fuld af uro og tramp osv. og så i ferietiden ligger stille og rolig uden en lyd – og nyder stilheden.

Nej – slet ikke.

Der er ikke stilhed. Uroen er der stadig, men på en anden måde. Råbene er knap så gennemtrængende, men til gengæld er der i disse tider træskotramp. Skolen ligger heller ikke henslængt i sit nye ferietøj og er renvasket og støvfri. Der sker noget. Noget vigtigt. Det kalkpuds, der for 51–52 år siden blev sat på væggene i elevværelserne, da skolen blev bygget, er brutalt fjernet med en spade eller skovl. Det gik nu let – meget let. Hovedparten sad løs – træt af de mange rystelser og chok af døre, der brutalt blev klappet i. Jo, det havde tjent tro – og tapet kunne ikke længere holde sammen på de løse sandskorn.

Så stod værelserne der i al deres nøgenhed som voksfigurer i et forretningsvindue. Man kunne se alle brædder – skjulte døre, som forstander Kristensen kunne fortælle stammede fra tyskertiden. »Fangerum« kalder

han dem. Men der skulle jo noget på »figurerne« igen. Lægter blev sat op efter snore, og et utal af klodser blev brugt – og søm i pakkevis.

Så blev væggene beklædt med brandsikre plader, og så var de pæne igen.

Men lofterne – gipsdækket havde besvær med at hænge på. Det havde også fået »dumpe« for mange gange. De var »hængemavede« op til 5–7 cm. Her måtte der også mange lægter og klodser til, og så blev der sat 12 mm brandsikre plader op.

Var så alt i orden?

Nej, gulvet. Ja, selvfølgelig. Et terningformet værelse har jo 6 sider. Spartlet ud, jævnet med andre ord. Plader slået på, og hertil blev brugt ca. 50 pakker 1 tommer søm. Så blev der limet vinylfilt på, idet højskolemor er af den opfattelse, at et gulv, der benyttes af mange mennesker, skal kunne vaskes med sæbevand – og hvor er det rigtigt. Hvor lugter et renvasket værelse godt af sæbevand.

Var der så mere?

Ja da. Der skulle da nyt tapet op. Så afsted til udsalg. Vasketapet til billige penge. Ikke sparet på kvalitet, men på penge – og så lignede det et værelse igen.

Men, der skete noget samtidig. Alle døre var som sagt pillet ned og skulle selvsagt op igen, for skolen skulle jo være sig selv igen og ikke et fælles kollektiv efter moderne principper. Tænke sig – de gamle døre blev sat i igen. Snedkerne havde ganske vist savet en centimeter af alle sider og sat nye hængsler og låse i, men det var stadig de gamle, solide døre fra 1923. De var rigtignok blevet forsynet med nye rammer – ellers ville

der jo blive gennemtræk. Så skal de males – også navnene.

Omtrent her står vi den 25. juli. Vi mangler meget endnu, der er kun tapet på få værelser, men allerede på lørdag er der sket meget på dette område. Så mangler der lister ved loft, vinduer, døre og gulv. Der mangler reparationer på gulvbelægningen i den lange gang – og så mangler der inventaret. Dette kommer der en montør for at ordne, hvad faste skabe, bord og bogreol angår.

Sengene er vi selv i gang med at fabrikere – og håber de bliver færdige senest 20. august. Det bliver spændende om det nåes.

Hvem har så arbejdet, mens der var sommerferie? – Jo, Esper og Arne forlængede deres efterskoleophold nogle uger og var med ved nedbrydningsarbejdet. Henning (højskoleelev fra vinteren – faglært snedker) har lovet at blive, så længe vi har brug for ham. Bjarne byttede pedelværdigheden med altmuligmanden. Josef kørte overflødig »gods« bort. Efterhånden som de blev færdige på seminariet, dukkede Jørgen, Knud og Per op og kom i arbejdstøjet. Bente og Bodil fra samme arbejdsplads viser sig gode som malere og til opsætning af tapet. Af »fremmede« håndværkere har Benny sat lofter op og limet gulvbelægning på.

Gode råd, opmålinger, bestillingslister, udregninger og »aftensyn« har Finn bidraget med som »nybagt« bygningsingeniør.

Alt ialt en trofast, en interesseret og en ihærdig medarbejderflok, der har sat sig målet, at det skal nåes. Ikke mindst er det dejligt med det gode humør og de mange replikker, når vi samles ved de fælles kaffe-pauser.

Jo, sommerferie på en anden måde kan godt være en god sommerferie – den er i det mindste interessant og nyttig. *Tbs. M.*

Fra Harzen

Luther - Prag turen

Vi glæder os til at komme afsted på denne tur. 32 gamle elever har ønsket at være med. Håber, at turen må skabe samme sammenhold som almindelige højskoleture – til gavn for os alle.

Nedenstående rute skal følges:

5. aug.: *Kørselsrute:* Nr.Nissum – Kruså – Hamburg – Bergen – Celle – Braunschweig – Helmstedt – Magdeburg.
Aftensmad ca. kl. 18,30.
6. aug.: Morgenmad + frokostpakke.
Kørselsrute: Magdeburg – Wittenberg – Leipzig – Meissen – Dresden – Zinnwald – Theresienstadt – Prag.
Aftensmad ca. kl. 19,00.
7. aug.: Helpension. – Prag – rundtur.
8. aug.: Helpension. – Prag – til fri disposition.
9. aug.: Morgenmad + frokostpakke.
Kørselsrute: Prag – Lidice – Kladno – Karlsbad – Cheb – Schönberg – Plauberg – Jena.
Aftensmad ca. kl. 18,30.
10. aug.: Morgenmad + frokostpakke.
Kørselsrute: Jena – Weimar – Erfurt – Gotha – Eisenach – Wartburg – Herles-

hausen – Göttingen.
Aftensmad bestilt til kl. 18,30.

11. aug.: Morgenmad + frokostpakke.
Kørselsrute: Göttingen – Harzen – Hamburg – Kruså – Nr. Nissum. – Ankomst ca. kl. 23,00. (Hjemkomstidspunkt afhængig af ophold/pauser).

Torben

Ved afslutningsfesten den 17. juni sagde vi: »På gensyn næste skoleår« til mange elever, som vi glædede os til at gense næste skoleår.

Torben Stie Andreassen var en af disse.

Ca. 8 dage senere var han passager på en motorcykel en kort strækning, men det var langt nok til, at en ulykke indtraf, og Torben kom aldrig til bevidsthed igen, men døde.

Underligt – ham, der var så livsglad. Ham, der kunne glæde sig, så det lyste langt væk. Ham, der var så gesvindt ved gymnastik og boldspil.

Det var en oplevelse at være klasselærer i 8. klasse sidste år, fordi det var en god klasse – og i den var Torben. Lidt forsømt – lidt opgivende i begyndelsen, men fremgangen var oplevelsen. Han var drengen, der var ved at opdage.

Hvor var han idrætsinteresseret. Lille, men spændstig. Han var igen drengen, der glædede sig. Kan endnu høre hans: »Vil du med«.

Jeg vil savne ham den dag, det nye hold begynder. Jeg vil savne hans varme, strålende drengøjne, der uden ord fortalte om muligheden, der ligger i lærergerningen.

Vi mindes Torben – og sender hilsen til hans sørgende forældre og søster.

Det bringer mening i livet at mindes det gode.

Ths. M.

✧ Højskolepost

Vore møder

18. september: Skive, P. J.
26. september: Fabjerg, P. J.

Min kalender

er borte – har været det siden afslutningsfesten. Ubegribeligt synes jeg. Andre mener noget andet. Hvis jeg ikke kommer til et møde i nærmeste fremtid, kender I baggrunden.

Bryllup

Lørdag den 6. juli viedes i Pederstrup kirke Doris Pedersen til Ernst Leif Nørgaard, elev 1963–64.

Lørdag den 3. august viedes i Asp kirke Rita Nørgaard, Linde, elev 1970–71, til Ove Kristensen.

Vandremapper

»Provoerne« fra 1967–68 har passeret skolen.

Efterårsmøderne

Da bladet som nævnt andet sted er for juli–august, kommer vi i tidnød med planlægningen. – Lærerstaben er på ferie, og jeg har ingen mulighed for at kontakte dem. Følgende er dog aftalt:

Viborg: Søndag d. 8. september 1974 på KFUM's soldaterhjem kl. 14,30.

Herning: Søndag d. 15. september 1974 på Østergaards Hotel kl. 19,30.

Udgivet af Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venneforening. – Redigeret af forstander Ths. Mogenssen.

CHRISTENSENS BODTRYKKERI STRUER 26670

HØJSKOLEKURSUS

begynder 15. august 1974

Foruden almene højskolefag er der tilbud om valgfrie fag.

HF-forberedelse - sygeplejeforkursus - forsorg - barnepleje - håndarbejde - maskinskrivning - udv. regnskabsføring m. m.

Foreningslederkursus og idrætskursus med boldspil og gymnastik.

Program sendes gerne

EFTERSKOLEN

tilbyder 10 mdr. kursus for 8. 9. og 10. kl. med statskontrollerede prøver. TF og uTF.

Tilmeldelser til skoleåret 1975 1976 modtages sålænge der er plads.

SEPTEMBERMØDER

Viborg: KFUM's soldaterhjem søndag den 8. sept. kl. 14,30.

Herning: Østergaards Hotel søndag den 15. sept. kl. 19,30.

Alle er velkomne til disse stævner, og vi venter, at mange vil møde op.